

Överenskommelse om samarbete mellan Revisorsinspektionen och FAR om kvalitetskontroll av godkända och auktoriserade revisorer samt registrerade revisionsbolag

1. Inledning

Godkända och auktoriserade revisorer (nedan revisorer) samt registrerade revisionsbolag ska vara föremål för en oberoende kvalitetskontroll. Syftet med en sådan kvalitetskontroll är att säkerställa att revisionsföretagens system för kvalitetssäkring och de av revisorerna utförda revisionerna håller en kvalitetsnivå som uppfyller de krav som ställs i lag, annan författning och god revisors- och revisionsred. Kontrollen kan också ses som ett stöd för revisorns eget kvalitetsarbete. Av 27 a § revisorslagen (2001:883) följer att revisorer och registrerade revisionsbolag ska, på grundval av en riskbedömning men minst vart sjätte år, vara föremål för en oberoende kvalitetskontroll. En godkänd eller auktoriserad revisor eller ett registrerat revisionsbolag som har revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse ska dock vara föremål för de krav som uppställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG.

Enligt 20 § förordningen (1995:665) om revisorer ska kvalitetskontrollen innebära att kontrollanten bedömer i vart fall följande förhållanden:

- efterlevnaden av revisionsstandarderna,
- hur kraven på opartiskhet och självständighet tillämpas,
- omfattningen av och kvaliteten på de resurser som har lagts ned på uppdragen,
- ersättningen för uppdragen,
- det interna kvalitetssäkringsarbetet, om kontrollen avser ett registrerat revisionsbolag.

Kvalitetskontrollen ska vidare vara ändamålsenlig och proportionell i förhållande till omfattningen av och komplexiteten i revisorns eller det registrerade revisionsbolagets verksamhet.

FAR bedriver sedan länge kvalitetskontroll av sina medlemmar och de revisionsföretag i vilka dessa är verksamma. FAR:s kvalitetskontroll syftar till att vara ett stöd för de enskilda FAR-medlemmarna i deras strävan att utöva revisionsverksamhet med hög kvalitet och i enlighet med god revisorsred och god revisionsred samt säkerställa att det allmännas förtroende för revisorskåren är och förblir orubbat. Kontrollerna ska vad gäller omfattning, urval av kontrollerade revisorer, kontrollernas räckvidd samt tillämpade metoder uppfylla kraven i tillämpliga regelverk.



Revisorsinspektionen (RI) och FAR träffade den 8 november 2003 en överenskommelse – vilken med vissa justeringar förnyades senast den 10 oktober 2016 – om samarbete rörande kvalitetskontroller av FAR:s medlemmar. I dessa överenskommelser föreskrevs bland annat att kvalitetskontrollerna ska ha det innehåll samt organiseras och genomföras på sätt som framgår av de vid varje tillfälle gällande riktlinjer och tillämpningsanvisningar som utfärdats av FAR:s kvalitetsnämnd för revisionsverksamhet i samråd med RI.

RI och FAR ser det som ett fortsatt gemensamt intresse att de legala kraven på kvalitetskontroll av revisorer och registrerade revisionsbolag ska kunna efterlevas på ett för alla parter effektivt sätt, vilket möjliggörs om RI i görligaste mån kan beakta resultatet av FAR:s kvalitetskontroll som ett underlag för sin tillsyn. För detta krävs från RI:s sida, mot bakgrund av den uppgift som ålagts RI av lagstiftaren, sådan information och insyn som möjliggör kvalitetssäkring av den av FAR administrerade kvalitetskontrollen. Därtill krävs att det finns en koppling mellan denna kontroll och det av RI administrerade disciplinära systemet.

Det är också RI:s och FAR:s målsättning att finna lämpliga samarbetsformer för kvalitetskontroller av revisionsföretag som omfattas både av FAR:s kvalitetskontroll och RI:s kvalitetskontroll av vid dessa revisionsföretag verksamma revisorer som reviderar företag av allmänt intresse.

FAR åtar sig att till RI lämna information och möjliggöra insyn samt att i arbetet med kvalitetskontrollerna etablera en koppling till RI:s disciplinära system, allt så långt det kan genomföras utan att det kommer i konflikt med de skyldigheter FAR har mot sina medlemmar.



De mål och ambitioner som kommer till uttryck ovan möts enligt RI:s och FAR:s uppfattning bäst genom att de nu förekommande samarbetsformerna bibehålls och utvecklas för att möta de nya kraven som ställs på kvalitetskontrollsystemet. RI och FAR är överens om att dessa önskemål tillgodoses genom följande överenskommelse.

2. Överenskommelsens omfattning

I denna överenskommelse regleras formerna för RI:s och FAR:s samarbete vid genomförandet av de kvalitetskontroller som FAR utför av sina medlemmar samt revisorer som inte är medlemmar i FAR men som är verksamma vid revisionsföretag som omfattas av FAR:s kvalitetskontroll. Överenskommelsen omfattar inte den kvalitetskontroll som RI genomför avseende de revisorer och registrerade revisionsbolag som har revisionsuppdrag i företaget av allmänt intresse.

Överenskommelsen kompletteras med de riktlinjer och tillämpningsanvisningar som fastställs av FAR:s kvalitetsnämnd för revisionsverksamhet i samråd med RI. FAR och RI ska vid behov, och i samråd, se över riktlinjer och tillämpningsanvisningar för den av FAR administrerade kvalitetskontrollen.

Vad som sägs i denna överenskommelse utgör inte någon inskränkning i RI:s skyldighet och befogenhet att utöva tillsyn över revisorer och registrerade revisionsföretag.

 2(5) 

5. Övrig information till RI

RI ska två gånger per år, under januari och september, delges följande information beträffande de kvalitetskontroller som har genomförts och behandlats i FAR:s kvalitetsnämnd för revisionsverksamhet närmast föregående kalenderhalvår.

- Namn på samtliga revisionsföretag, och vid dessa revisionsföretag verksamma revisorer, för vilka godkänt resultat meddelats grundat på kontroll av respektive revisionsföretags kvalitetskontrollsystem och verifierande enskilda kontroller. I denna förteckning ska framgå internt kontrollår samt resultatet av kontrollen för varje revisor. För revisorer som inte genomgått revisionsföretagets egen kvalitetskontroll ska uppgift om orsak till att kvalitetskontroll inte genomförts anges.
- Namn på samtliga revisorer som varit föremål för enskild kontroll med uppgift för respektive revisor om kontrollen resulterat i godkännande, beslut om omkontroll eller underkännande av revisorns arbete.
- Namn på FAR:s kvalitetskontrollant/er som genomfört kvalitetskontrollerna.

FAR ska årligen inhämta information från revisionsföretag med av FAR godkänt kvalitetskontrollsystem, bl. a. om revisorer som lämnat revisionsföretaget utan godkänt resultat i den interna kvalitetskontrollen. FAR ska snarast efter att ha erhållit sådan information informera RI om namnen på dessa revisorer under förutsättning att de inte längre omfattas av FAR:s kvalitetskontroll. RI ska också delges annan information som framkommer i denna årliga informationsinsamling och som är av betydelse för kvalitetskontrollsystemet.



6. RI:s kvalitetssäkring

Syftet med RI:s kvalitetssäkring av den av FAR administrerade kvalitetskontrollen är att säkerställa att den bedrivs enligt de riktlinjer och tillämpningsanvisningar som fastställts av FAR:s kvalitetsnämnd för revisionsverksamhet i samråd med RI. Skulle resultatet av RI:s kvalitetssäkring föranleda synpunkter gällande kvaliteten på en genomförd kvalitetskontroll ska FAR omgående underrättas.

Ärenden för kvalitetssäkring väljs av RI bland de genomförda kvalitetskontrollerna om vilka information har lämnats enligt avsnitt 4 ovan. Antalet genomförda kontroller av revisionsföretag som väljs ut för kvalitetssäkring kan normalt beräknas uppgå till ett tjugotal per år.

Har RI beslutat om kvalitetssäkring av en viss genomförd kvalitetskontroll ska myndigheten snarast tillställas kvalitetskontrollantens rapport samt all dokumentation från kvalitetskontrollen. Material som här avses ska finnas tillgängligt för RI åtminstone t.o.m. utgången av det kalenderår som följer närmast efter utgången av det kalenderår under vilket ärendet har slutbehandlats i kvalitetsnämnden.

Om det vid RI:s kvalitetssäkring framkommer omständigheter av sådant slag att de skulle ha föranlett underrättelse eller information till myndigheten enligt avsnitt 3 ovan kan RI hos FAR:s kvalitetsnämnd för revisionsverksamhet begära en ny kvalitetskontroll. En sådan kontroll ska ske utan dröjsmål.

 4(5) 

3. Systemgranskning av revisionsföretag som kontrolleras av både RI och FAR

RI ska utföra kvalitetskontroll av de revisorer och registrerade revisionsbolag som har revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse. I sådan kontroll ingår inspektion av revisionsföretagets interna kvalitetskontrollsystem vars närmare krav framgår av EU:s revisorsförordning, ISQC 1 och RI:s föreskrifter. I dessa revisionsföretag begränsas FAR:s kontroll till att endast omfatta kvalitetskontroll på uppdragsnivå. Vid enskild kontroll innebär detta uppdragskontroller och vid systemkontroll s.k. upprepade kontroller avseende de revisorer som inte har revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse.

4. Information till RI avseende resultatet av genomförd kvalitetskontroll administrerad av FAR som underlag för disciplinär prövning



I det ansvar som RI har för kvalitetskontrollsystemet ligger också en skyldighet att vidta disciplinära åtgärder om genomförd kvalitetskontroll visar att revisorer och registrerade revisionsbolag på ett allvarligare sätt har åsidosatt sina skyldigheter.

FAR ska därför snarast underrätta RI om:

- genomförd kvalitetskontroll visar att en revisor uppsåtligen gör orätt i sin revisionsverksamhet eller på annat sätt förfar oredligt,
- genomförd kvalitetskontroll visar att en revisor utför ett grovt bristfälligt arbete eller allvarligt äventyrar sin opartiskhet eller självständighet och omständigheterna är att anse som synnerligen försvårande,
- det vid omkontroll framkommer att verksamheten i fråga alltjämt är behäftad med brister och dessa brister är allvarliga eller om
- en revisor vägrar underkasta sig kvalitetskontroll, eller när omkontroll inte kan utföras på grund av att revisorn utträtt som medlem i FAR.

Vad ovan sagts om en revisor ska i tillämpliga avseenden gälla även det revisionsföretag i vilket revisorn är verksam, utan skillnad med avseende på om revisorn är verksam i ett revisionsföretag vars kontroll baseras på ett kvalitetskontrollsystem med ett urval av upprepade kontroller (systemkontroll) eller en enskild kontroll.

Till informationen som ska överlämnas till RI ska fogas kvalitetskontrollantens rapport till FAR:s kvalitetsnämnd för revisionsverksamhet inklusive kontrollantens fullständiga dokumentation. Vidare ska utdrag ur protokoll och eventuella andra handlingar avseende ärendets behandling i kvalitetsnämnden bifogas.

3(5)  

Däremot avser RI, med undantag för synnerligen allvarliga fall, inte att lägga information om en enskild revisor som framkommer vid RI:s kvalitetssäkring till grund för ett disciplinärt förfarande.

7. Informationsutbyte mellan RI och FAR

I syfte att bedriva ett effektivt och ändamålsenligt samarbete avseende kvalitetskontrollen ska ett regelbundet informationsutbyte äga rum mellan RI och FAR:s kvalitetsnämnd för revisionsverksamhet. Minst en gång per år bör representanter för RI och FAR:s kvalitetsnämnd för revisionsverksamhet träffas. Frågor som kan behöva diskuteras är fokusområden, vägledning från RI i återkommande frågeställningar hos kvalitetsnämnden samt ärenden där RI och kvalitetsnämnden har gjort olika bedömningar avseende allvarlighetsgraden av noterade brister hos kontrollerade revisorer och revisionsbolag.

Minst en gång per år bör även kvalitetskontrollanterna få tillfälle till ett informationsutbyte med representanter för RI.

8. Ersättning

Detta avtal medför inte rätt till ekonomisk ersättning parterna emellan för någon av de prestationer som utförs enligt avtalet.

9. Ändringar m.m. i överenskommelsen

Denna överenskommelse, som ersätter avtal av den 10 oktober 2016, gäller tills vidare. Beslut om frånträdande av denna överenskommelse samt ändringar av den av FAR administrerade kvalitetskontrollens innehåll, organisation och genomförande ska föregås av överläggningar mellan parterna.

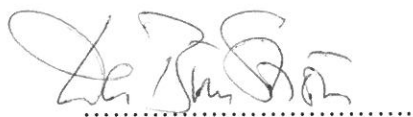
Stockholm 5 april 2017

Revisorsinspektionen

FAR



Per Johansson



Dan Brännström

